

مستندات قرآنی دیدگاه آیت‌الله خامنه‌ای (ره) درباره عوامل الهی خطای محاسباتی دشمن

شرافت علی^۱ و برات محمد هدایتی^۲

چکیده

تقابل حق و باطل، یکی از سنت‌های همیشگی در تاریخ بوده است. این سنت در دل خود، سنت‌های دیگری را در بر دارد که در نهایت به پیروزی جبهه حق منجر می‌شود. یکی از این سنت‌ها، خطای محاسباتی دشمن در برابر جبهه حق است. پژوهش حاضر به بررسی عوامل اشتباهات محاسباتی دشمنان از دیدگاه آیت‌الله خامنه‌ای بر اساس مستندات قرآنی می‌پردازد. در این تحقیق ابتدا با مرور آیات قرآنی که به ناکامی دشمنان حق و باطل و دلایل آن‌ها پرداخته شده، چارچوبی از عواملی چون غرور، غفلت، سوءظن به قدرت الهی و خودبینی به دست می‌آید. سپس با تحلیل بیانات آیت‌الله خامنه‌ای، این عوامل در زمینه‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی امروز بازشناسی و تحلیل می‌شود. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که اشتباهات محاسباتی دشمنان بیشتر ناشی از فقدان درک صحیح از قدرت ایمان، اعتماد به وعده‌های الهی و بی‌توجهی به واقعیت‌های عینی است که در کلام آیت‌الله خامنه‌ای (ره) به روشنی بیان شده است. تطبیق مستندات قرآنی و تحلیل‌های ایشان، نشان‌دهنده هم‌خوانی عمیق آموزه‌های قرآنی با تحلیل‌های معظم‌له و کارآمدی این اصول در بررسی اشتباهات راهبردی دشمنان است.

کلیدواژه‌ها: خطای محاسباتی دشمن، آیت‌الله خامنه‌ای، عوامل خطای محاسباتی، پیامدهای خطای محاسباتی.

۱. نویسنده مسؤل، دانش‌پژوه کارشناسی ارشد مدرسه عالی قرآن و حدیث، جامعه المصطفی العالمیه، مشهد، ایران.
۲. استاد همکار مدرسه عالی قرآن و حدیث، جامعه المصطفی العالمیه، مشهد، ایران.

مقدمه

تاریخ بشریت نشان‌دهنده نبرد دائمی میان حق و باطل است؛ نبردی که در آن عوامل متعددی باعث موفقیت یا شکست طرفین شده است. در این راستا، یکی از موارد کلیدی که همواره بر روی نتیجه نهایی تأثیرگذار بوده، اشتباهات محاسباتی دشمنان حق است.

در طول تاریخ، شاهد هستیم که دشمنان در برنامه‌ریزی‌ها و استراتژی‌های خود، علی‌رغم دارا بودن منابع و امکانات قابل توجه، در دستیابی به اهداف بلندمدت دچار شکست‌های مکرر می‌شوند. یکی از دلایلی که در این راستا مطرح می‌شود، «خطای محاسباتی دشمن» است؛ به عبارتی، اشتباهات بنیادین در تحلیل، طراحی و برنامه‌ریزی که موجب تدوین نقشه‌های ناصحیح و در نهایت شکست در اجرا می‌شود.

قرآن کریم به‌عنوان منبعی آسمانی و ابدی، با ارائه رهنمودهایی جامع و تحلیل‌های راهبردی، مؤمنان را به شناخت عمق عوامل و دلایل اشتباهات دشمنان دعوت کرده است. از سوی دیگر، آیت‌الله خامنه‌ای (ره) به‌عنوان یکی از متفکران و رهبران معاصر، با بهره‌گیری از آموزه‌های قرآنی، تحلیل‌هایی دقیق در زمینه اشتباهات دشمنان اسلام و انقلاب اسلامی ارائه کرده‌اند.

این پژوهش با هدف بررسی و تطبیق مستندات قرآنی درباره عوامل اشتباه محاسباتی دشمن از منظر آیت‌الله خامنه‌ای (ره)، تلاش دارد تا با استفاده از تحلیل آیات مرتبط و نیز بیانات معظم‌له، به علل و پیامدهای این اشتباهات از نگاه قرآنی بپردازد. فهم عمیق این عوامل می‌تواند به تبیین ریشه‌ها و راهبردهای مؤثر برای مقابله با این اشتباهات و پیشگیری از آن‌ها در جهت تقویت جبهه حق کمک کند.

از سوی دیگر، ارائه تبیین علمی و مستند از این موضوع می‌تواند به ارتقای دانش استراتژیک در جوامع اسلامی و همچنین نقد و بررسی راهبردهای دشمنان کمک نماید. لذا این پژوهش می‌تواند زمینه‌ساز تدوین راهکارهایی جهت تقویت استراتژی‌های مبتنی بر مرجعیت الهی در مقابل دشمنانی باشد که از دیدگاه قرآنی و دیدگاه آیت‌الله خامنه‌ای (ره)، دچار خطای محاسباتی و استراتژیک می‌شوند.

از منظر قرآنی، دشمنان به آنچه خداوند نازل فرموده است تمایلی ندارند و از پذیرش مرجعیت الهی سر باز می‌دارند. به عبارتی، عدم استناد به اصول و مبانی قرآنی و نادیده گرفتن «سرپرستی الهی» که در آیات به آن اشاره شده، موجب می‌شود که دشمنان در محاسبات استراتژیک خود دچار نقص و اشتباه شوند. این عدم پذیرش نه تنها منجر به فقدان بینش عمیق در ارزیابی موقعیت‌ها می‌شود، بلکه اثرات منفی بر روند تصمیم‌گیری و اجرای طرح‌ها دارد.

این تحقیق با استخراج مستندات قرآنی و روایی از بیانات رهبری، نه تنها به تقویت ادبیات علمی در حوزه مطالعات مقاومت کمک می‌کند، بلکه ابزاری برای مصونسازی افکار عمومی در برابر تبلیغات دشمن و ترسیم نقشه راه مبتنی بر ایمان است. آیاتی مانند «وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ» (روم: ۴۷) و روایاتی درباره بصیرت، چارچوب نظری این پژوهش را تشکیل می‌دهند و ضرورت آن را در شرایط کنونی جهان اسلام آشکار می‌سازند.

«خطای محاسباتی» به طور کلی به اشتباهات اساسی در ارزیابی شرایط، تجزیه و تحلیل داده‌ها و برآورد نتایج اشاره دارد که در فرآیند تصمیم‌گیری، به‌ویژه در محیط‌های پیچیده و بی‌بای استراتژیک رخ می‌دهد. این خطا می‌تواند ناشی از عدم دقت در جمع‌آوری اطلاعات، پیش‌فرض‌های نادرست، یا سوگیری‌های شناختی باشد. از منظر قرآنی، آیه «فَأَنتَهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا» (حشر/۲) به‌عنوان نمونه‌ای از آنچه دشمنان در محاسبات خود اشتباه می‌کنند، تفسیر می‌شود؛ به این معنا که دشمنان، با نادیده گرفتن واقعیت‌های الهی و پشتوانه‌های معنوی، در تحلیل توانمندی‌ها و نقاط ضعف خود دچار خطا می‌شوند و خداوند از جهتی که انتظارشان را نداشتند به آن‌ها ضربه وارد می‌کند. این آیه به‌روشنی نشان می‌دهد که دشمنان، با اتکا بر محاسبات صرفاً مادی و نادیده گرفتن هدایت الهی، در تحلیل استراتژیک خود دچار اشتباه می‌شوند. آیت‌الله خامنه‌ای (ره) در بیانات متعدد خود بر این نکته تأکید کرده‌اند که شکست دشمنان نه به‌دلیل کمبود منابع بلکه به‌دلیل «خطای محاسباتی» و «خطای ادراکی» آنانست. ایشان اشاره می‌کنند که دشمنان در مواجهه با واقعیت‌های سیاسی و نظامی، به‌دلیل عدم پذیرش راهنمایی‌های الهی و سوگیری‌های فکری، در تحلیل شرایط دچار نادیده‌گیری و ارزیابی نادرست می‌شوند؛ به‌طوری که نقشه‌های استراتژیک آنان از ابتدا با اشتباهاتی بنیادین همراه است.

خطای محاسباتی به‌طور کلی به دو دسته تقسیم می‌شود:

- خطای ادراکی: این نوع خطا ناشی از برداشت نادرست افراد از واقعیت‌ها و اطلاعات است. به‌عنوان مثال، فرد ممکن است بر اساس پیش‌داوری‌ها یا تصورات نادرست خود، به نتیجه‌گیری نادرستی برسد.
- خطای تحلیلی: این نوع خطا زمانی رخ می‌دهد که تحلیل‌گر نتواند داده‌ها را به‌درستی تجزیه و تحلیل کند. این ممکن است ناشی از نقص در روش‌های آماری، استفاده از مدل‌های نادرست یا عدم توجه به متغیرهای مهم باشد.

۱. تدبیر الهی در مقابل دشمن

تدبیر خداوند در برابر دشمنان، یکی از عوامل خطای محاسباتی دشمن است. آیت‌الله خامنه‌ای در این باره می‌فرماید: «دشمنان ترفند می‌زنند، و من هم در مقابلشان به آن‌ها ترفند می‌زنم» (خامنه‌ای، ۱۹ بهمن ۱۴۰۰). همچنین در جای دیگر می‌فرماید: «سران و تصمیم‌گیران رژیم غاصب و حمایت‌کنندگانشان بدانند که همین کار، بالای بزرگتری بر سر آن‌ها خواهد آورد؛ بدانند واکنش این ظلمها سیلی سنگینتری بر رخسار زشت آن‌ها است» (خامنه‌ای، ۱۸ مهر ۱۴۰۲).

آیات متعددی در قرآن کریم به این دیدگاه ایشان اشاره دارد یا تصریح می‌کند. در ادامه برخی از این آیات را ذکر می‌کنیم.

آل عمران، ۵۴	«وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ»	خداوند مکر دشمنان را پاسخ می‌دهد.
انفال، ۳۰	«وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يَخْرُجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ»	نقشه‌های دشمنان علیه پیامبر اسلام (ص) هرچند دقیق و با نیت کامل برای آسیب زدن بوده است، اما به خاطر تدبیر الهی همه آن‌ها بی‌نتیجه ماندند.
نمل، ۵۰	«وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ»	دشمنان حتی نمی‌توانند تدبیر الهی را درک کنند و از نتیجه نقشه خود غافل‌اند.
طارق، ۱۵ و ۱۶	«إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا * وَأَكِيدُ كَيْدًا»	در اینجا «کید الهی» و «کید دشمنان» به صورت مستقیم در مقابل هم قرار گرفته‌اند و تأکید شده که خداوند با دقت و تدبیر در برابر توطئه‌ها پاسخ می‌دهد.
احزاب، ۲۲	«وَلَمَّا زَاىَ الْمُؤْمِنُونَ الْأَخْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا»	این آیه به ایمان و توکل مؤمنان اشاره دارد که در مقابل تدابیر دشمن به وعده الهی دلگرم می‌شوند.

همان‌طور که از این آیات مشخص می‌شود، دیدگاه آیت‌الله خامنه‌ای درباره «تدبیر الهی در مقابل دشمن» یکی از عوامل خطاهای محاسباتی آن‌ها می‌باشد.

خداوند در سوره آل عمران، آیه ۵۴، می‌فرماید: «وَأَنَّا مَكَرُورِينَ وَخَدَّاهُمَا خَدًّا وَمَا نَكُرُونَ» (و آنان مکر ورزیدند و خدا نیز تدبیر کرد، و خدا بهترین تدبیرکنندگان است.) این آیه به روشنی نشان می‌دهد که اگرچه دشمنان نقشه و مکر می‌چینند، اما خداوند با تدبیر خود در نهایت به سود حق و حقیقت عمل می‌کند و دشمنان را ناکام می‌گذارد. این مفهوم دقیقاً با ایده اشتباه محاسباتی دشمنان تطابق دارد، زیرا آن‌ها از تدبیر الهی غافل‌اند.

«منظور از آیه مورد بحث و آیات متعدد دیگری که "مکر" را به خدا نسبت می‌دهد این است که دشمنان "مسیح" با طرح‌های شیطانی خود می‌خواستند جلو این دعوت الهی را بگیرند اما خداوند برای حفظ جان پیامبر خود و پیشرفت آیینش تدبیر کرد و نقشه‌های آن‌ها نقش بر آب شد.» (مکارم شیرازی، ۱۳۸۵، ج ۲، ص. ۵۶۷) در تفسیر راهنما آمده است: «خداوند با تدبیری غافلگیرانه، توطئه بنی اسرائیل را رافرجام گذارده و عیسی را از نیرنگ آنان رهایی بخشید.» (رفسنجانی، ۱۳۸۱، ج ۲، ص. ۴۳۹)

در سوره انفال، آیه ۳۰، نیز می‌فرماید: «وَبِهِ يَدُورُ الْكُفْرُ أَهْلًا وَمَا يَكْتُمُونَ إِلَّا الْأَعْيُنَ وَمَا يَنْبَغِي وَاللَّهُ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ» (و به یاد آور) هنگامی را که کافران درباره تو مکر می‌کردند تا تو را به زندان افکنند یا به قتل برسانند یا (از مکه) بیرون کنند؛ و آنان مکر می‌کردند و خدا نیز تدبیر می‌کرد و خدا بهترین تدبیرکنندگان است.»

این آیه به توطئه‌های مشرکان علیه پیامبر اسلام (ص) اشاره دارد، اما در نهایت تدبیر الهی باعث خنثی شدن نقشه آنان می‌شود. این آیه می‌تواند به خوبی نقش تدبیر الهی را در مواجهه با دشمن و شکست نقشه‌های آن‌ها تبیین کند.

این آیه به صراحت بیان می‌فرماید که «چه بسا خداوند امور مهمی را با موجود ضعیفی انجام می‌دهد و یا توطئه‌های بسیار بزرگی را با آن خنثی می‌کند؛ فرزند آدم از کلاغ آموزش می‌بیند، مرگ سلیمان با موریانه کشف می‌شود، بلقیس با هدهد دعوت می‌شود، فیل سواران ابرهه، با پرندگان کوچکی به نام ابابیل و نمرد با پشه نابود می‌شوند، و توطئه‌ی کفار مکه با عنکبوتی خنثی می‌شود. اینها همه برای نشان دادن نهایت ضعف و ناتوانی بشر در برابر قدرت بی‌پایان الهی است.» (قرآنی، ۱۳۷۴، ج. ۳، ص. ۳۰۷)

همچنین در سوره نمل، آیه ۵۰، می‌فرماید: «و آن‌ها نیرنگی در کار آوردند و ما نیز تدبیری در کار آوردیم و آن‌ها آگاه نشدند.» در این آیه هم به شکست مکر دشمنان به دلیل تدبیر الهی اشاره می‌شود. نکته جالب این آیه آن است که دشمنان حتی از تدبیر الهی آگاهی نداشتند، که همین عامل می‌تواند آن‌ها را به اشتباه محاسباتی بکشاند.

در تفسیر نمونه آمده است:

توطئه قوم صالح به این ترتیب بود که در کنار شهر کوهی بود و شکافی داشت که معبد صالح در آنجا بود، و گاه شبانه به آنجا می‌رفت و به عبادت و راز و نیاز با پروردگار می‌پرداخت. آن‌ها تصمیم گرفتند که در آنجا کمین کنند و به هنگامی که صالح به آنجا آمد او را به قتل رسانند، و پس از شهادتش به خانه او حمله‌ور شوند و شبانه کار آن‌ها را نیز یکسر کنند، و سپس به خانه‌های خود برگردند و اگر سؤال شود اظهار بی‌اطلاعی کنند. اما خداوند توطئه آن‌ها را به طرز عجیبی خنثی کرده و نقشه‌هایشان را نقش بر آب ساخت. هنگامی که آن‌ها در گوشه‌ای از کوه کمین کرده بودند کوه ریزش کرد و صخره عظیمی از بالای کوه سرازیر شد و آن‌ها را در لحظه‌ای کوتاه درهم کوبید و نابود کرد! (مکارم شیرازی، ۱۳۸۵، ج. ۱۵، ص: ۴۹۸)

خداوند در آیه دیگری مانند سوره طارق، آیات ۱۵ و ۱۶ می‌فرماید: «آن‌ها پیوسته نیرنگ می‌کنند و من (نیز) در مقابل آنان چاره می‌کنم.» این آیات تأکید می‌کنند که حتی اگر دشمنان مکر و نیرنگ داشته باشند، خداوند نیز تدبیری در برابر آنان دارد. این تدبیر الهی غالباً به گونه‌ای است که دشمنان را غافلگیر می‌کند.

در تفسیر المیزان آمده است:

یعنی کفار با کفرشان و انکار معادشان همه در این فکرند که با حیل‌هایی نور خدا را خاموش و دعوت تو را باطل سازند، و من هم علیه ایشان حیل می‌کنم، و حیل خدای تعالی همین است که ایشان را به دشمنی با سعادت خود وا می‌دارد، استدرج می‌کند می‌فرماید: مال و اولاد بیشتری می‌دهم، بر دل‌هایشان مهر می‌زنم، و گمراهشان می‌کنم، و بر گوش و چشمشان پرده

می‌افکنم، این چنین حيله می‌کنم، تا در آخر به‌سوی عذاب روز قیامتش بکشانم. (طباطبایی،

۱۳۷۴، ج. ۲۰، ص ۲۶۱)

به همین ترتیب در سوره احزاب، آیه ۲۲ می‌فرماید: «و هنگامی که مؤمنان (لشکر) احزاب را دیدند، گفتند: این همان چیزی است که خدا و پیامبرش به ما وعده داده‌اند و خدا و پیامبرش راست گفته‌اند، و این امر جز بر ایمان و تسلیم آنان نیفزود.» در این آیه مؤمنان در مواجهه با توطئه‌ها به وعده الهی دلگرم می‌شوند و به نتیجه ایمان و تسلیم خود در برابر تدبیر خداوند اعتماد می‌کنند حمایت الهی از حق یکی از اصول اساسی در نظام اعتقادی اسلام است که خداوند همیشه از حق و حق طلبان حمایت می‌کند و آنان را یاری می‌رساند. قرآن کریم بارها این موضوع را بیان کرده که خداوند به‌عنوان پشتیبان اصلی، همواره در کنار کسانی است که در مسیر حق گام برمی‌دارند و در برابر دشمنان و مخالفان ایستادگی می‌کنند. این حقیقت، اعتماد و اطمینان به پیروزی حق را در قلب مؤمنان تقویت می‌کند.

رابطه آیات با تدبیر الهی در مقابل دشمن

رابطه آیات قرآن با مفهوم تدبیر الهی در مقابل دشمنان، به‌ویژه در مواجهه با مکر و توطئه‌های آنان، به‌طور واضح و مستقیم در متون قرآنی بیان شده است. تدبیر الهی در مقابل دشمنان نه تنها بر مبنای قدرت و حکمت خداوند است، بلکه به‌گونه‌ای است که دشمنان حتی از آن غافل‌اند و از همین غفلت است که به اشتباهات محاسباتی دچار می‌شوند.

جمع‌بندی

با بررسی آیات قرآن و بیانات مقام معظم رهبری، روشن می‌شود که تدبیر الهی یکی از اصلی‌ترین عواملی است که دشمنان را به اشتباهات محاسباتی دچار می‌کند. دشمنان اسلام و نظام جمهوری اسلامی همواره با برنامه‌ریزی‌های گسترده، توطئه‌چینی، و اجرای نقشه‌های پیچیده، تلاش کرده‌اند که مسیر حق را منحرف کنند یا مقاومت مؤمنان را درهم بشکنند. اما همان‌گونه که قرآن کریم بارها تأکید کرده، خداوند با تدبیر خود این نقشه‌ها را خنثی می‌کند و دشمنان را در دام خودشان گرفتار می‌سازد.

در طول تاریخ، این حقیقت بارها مشاهده شده است. از ماجرای حضرت عیسی (ع) که دشمنان تلاش کردند او را به صلیب بکشند، اما خداوند او را از میان‌شان نجات داد، تا توطئه‌های مشرکان علیه پیامبر اسلام (ص) که با تدبیر الهی نقش بر آب شد، همگی نشان‌دهنده این سنت تغییرناپذیر الهی هستند. در عصر حاضر نیز، توطئه‌های استکبار جهانی علیه انقلاب اسلامی ایران، از تحریم‌ها گرفته تا جنگ‌های نیابتی و فتنه‌های داخلی، همواره با شکست مواجه شده است.

۲. حمایت الهی از حق

حمایت الهی از حق، یکی دیگر از عوامل خطای محاسباتی دشمن است. آیت‌الله خامنه‌ای در این باره می‌فرماید: «هر جایی که نیروی حق، نیروی اسلام در مقابل کفر وارد میدان بشود، دشمنان با همه جلال و جبروت ظاهری که باطن و مغز ندارد در محاسباتشان اشتباه می‌کنند» (خامنه‌ای، ۱۹ بهمن ۱۴۰۰).
 «گاهی یک کمکی، مددی، نفسی به انسان می‌رسد از آنجایی که هیچ خیالش را نمی‌کرد...» (خامنه‌ای، ۱۹ بهمن ۱۳۹۵).

آیات متعددی در قرآن کریم به این دیدگاه ایشان اشاره دارد یا تصریح می‌کند. در ادامه برخی از این آیات را ذکر می‌کنیم.

آل عمران، ۱۳۹	«وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزِنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ»	این آیه خداوند مؤمنان را به استقامت و روحیه قوی تشویق می‌کند و به آن‌ها وعده پیروزی و برتری می‌دهد، البته مشروط بر ایمان حقیقی.
محمد، ۷	«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ»	این آیه رابطه مستقیم میان یاری حق توسط مؤمنان و یاری متقابل خداوند را مطرح می‌کند.
انفال، ۸	«وَلِيَحِقَّ الْحَقُّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ»	این آیه بر عزم الهی در تحقق حق و نابودی باطل تأکید دارد و خداوند را به‌عنوان نیروی نهایی و مقتدر در نابودی دشمنان معرفی می‌کند.
اسراء، ۸۱	«وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا»	این آیه حکم قطعی الهی در مورد نابودی باطل را بیان می‌کند. باطل به‌صورت ذاتی ناپایدار و شکست‌پذیر است.
حج، ۳۸	«إِنَّ اللَّهَ يَدْفَعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا»	در این آیه خداوند خود را به‌عنوان مدافع مؤمنان معرفی می‌کند.
انبیاء، ۱۸	«بَلْ تَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَ لَكُمْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ»	

همان‌طور که از این آیات مشخص می‌شود، دیدگاه آیت‌الله خامنه‌ای درباره «حمایت الهی از حق»، یکی از عوامل خطاهای محاسباتی آن‌ها می‌باشد.
 خداوند در سوره آل عمران، آیه ۱۳۹ می‌فرماید: و سست نشوید و غمگین نگردید که شما برتر هستید اگر ایمان داشته باشید.

در این آیه، خداوند به مؤمنان وعده می‌دهد که در مسیر حق برتر از دیگران خواهند بود و آنان را به اعتماد و استقامت در برابر سختی‌ها تشویق می‌کند. این برتری و حمایت الهی مخصوص کسانی است که با ایمان کامل در مسیر حق قدم برمی‌دارند.

در سوره محمد، آیه ۷، نیز می‌فرماید: ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر خدا را یاری کنید، او نیز شما را یاری خواهد کرد و گام‌هایتان را استوار می‌سازد.

این آیه حمایت متقابل خداوند از مؤمنان را بیان می‌کند؛ بدین معنا که اگر مؤمنان در یاری حق کوشا باشند، خداوند نیز در راه تحقق حق، آنان را یاری و گام‌هایشان را استوار می‌گرداند.

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّخِذُوا اللَّهَ بَعِيضَ بَعْضِكُمْ كَمَا تَتَّخِذُوا الْبَنِيَّانَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَّاءَ لِبَعْضٍ فَجَنَّتِ عَلَيْهِمْ سُبُحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ» (سوره مائده، آیه ۸۱) چون تردیدی نیست که ذات مقدس خدای توانا احتیاجی به یاری کردن ندارد پس معلوم می‌شود: منظور از این یاری کردنی که این آیه می‌گوید: یاری کردن دین خدا، و بقولی: یاری نمودن پیامبر خدا است. و طبق قول دیگری مقصود: یاری نمودن دین و پیامبر خدا هر دو می‌باشد. چون کلمه (تَتَّخِذُوا اللَّهَ) (خدا را یاری کنید) قید و شرطی ندارد پس می‌توان گفت: هر نوع نصرت و یاری که انسان برای دین و رسول خدا بکند مشمول ثمره و نتیجه این یاری کردن می‌گردد. نتیجه این یاری کردن این است که خدا همه این‌گونه افراد را یاری می‌کند. و نیز کلمه (يَتَّخِذُواكُمْ) هم شامل هر نوع یاری کردنی می‌شود. ولی در عین حال از قرینه و سیاق این آیات بخوبی معلوم می‌شود: مصداق کامل و بارز این نوع یاری نمودن‌ها: جهاد فی سبیل الله است با کافران.

یعنی ای افرادی که ایمان آورده‌اید اگر شما به هر نحوی دین و پیامبر خدا را یاری کنید خدا هم شما را از هر نظر یاری خواهد کرد. جالب اینکه این وعده‌ای که خدا داده تا قیام قیامت به آن وفا و عمل خواهد کرد.» (نجفی، ۱۳۷۶، ص. ۲۸۳)

همچنین در سوره انفال، آیه ۸، می‌فرماید: تا حق را محقق سازد و باطل را نابود کند، هر چند مجرمان کراحت داشته باشند.

خداوند در این آیه تصریح می‌کند که اراده او بر تحقق حق و نابودی باطل است. حتی اگر مجرمان و دشمنان آن را نپسندند. این آیه نشان‌دهنده عزم و اراده الهی بر حمایت از حق است.

«و در اینجا پروردگار ما را حکمتی دیگر است و آن شکستن قدرت مجرمان است تا نتوانند در برابر امر رسالت پایداری کنند» (مدرسی، ۱۳۷۸، ج. ۴، ص. ۲۰).

همین‌طور در سوره اسراء، آیه ۸۱ می‌فرماید: بگو حق آمد و باطل نابود شد؛ یقیناً باطل نابودشدنی است. این آیه بیانگر پیروزی قطعی حق بر باطل است؛ زیرا باطل به‌خودی‌خود ناپایدار و نابودشدنی است و این سنت الهی است که با ظهور حق، باطل از بین می‌رود.

«نیروی حق و نیروی باطل پرسش: آنچه ما در بیشتر اوقات می‌بینیم، آن است که پیروان باطل غالب و پیروان حق مغلوب می‌شوند و این امر، با ظاهر آیه «إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا» منافات دارد؟

پاسخ: حق دارای نیروی ذاتی است که در هیچ حالتی از آن جدا نمی‌شود و در دل‌های پاک کارش را می‌کند و اثرش را می‌گذارد. بسیاری از اوقات، این اثر در دل‌های پاک به حدی می‌رسد که شمشیر جلادان و چوبه دار ستمکاران نمی‌تواند مقاومت آن را بشکند. تاریخ درباره شهیدان راه عقیده با ما سخن گفته است که چگونه آنان با چهره‌های خندان و دل‌های شادمان به استقبال شهادت رفتند و حتی این امر، در دوران ما در ویتنام، کره، فلسطین و دیگر جاها تحقق یافته است. البته، شایان ذکر است که تعداد این گروه - چنان‌که شأن هر بزرگوار و ارزشمند است - اندک است و اگر آنان اکثریت مطلق و یا نسبی می‌داشتند، هرآینه زمین پر از عدل و داد می‌شد و دیگر از ظلم و ستم اثر و خبری نبود. ما تردیدی نداریم که انسانیت در این مسیر گام برمی‌دارد، هرچند مادام‌که جنگ میان حق‌طلبان و ستمگران جریان دارد، پیمودن این راه به درازا خواهد کشید. اما باطل هیچ توان و قدرتی ندارد و تنها از رشوه‌دادن‌ها، خریداری اندیشه‌ها، ستمگری و سرکشی از طریق آواره کردن و کشتن مردم و از توطئه‌ها و نیرنگ‌ها کمک می‌گیرد، درحالی‌که این وسایل با گذشت روزگار از بین می‌رود و با تغییر شرایط دگرگون می‌شود. اما نیروی حق در حالات مختلف پایدار است؛ زیرا از ذات حق و نیز از سرشت و هویت خودش کمک می‌گیرد و به همین دلیل، بار دیگر می‌گوییم: ما ایمان کامل داریم که پایان کار و برتری تنها از آن حق است» (مغنیه، ۱۳۸۶، ج. ۵، ص. ۱۲۶).

به همین ترتیب خداوند در سوره حج، آیه ۳۸، می‌فرماید: همانا خداوند از کسانی که ایمان آورده‌اند دفاع می‌کند. این آیه تصریح می‌کند که خداوند به‌عنوان مدافع مؤمنان و حق‌طلبان است. این دفاع الهی نه تنها در برابر دشمنان، بلکه در برابر هرگونه ظلم و تعدی از سوی دشمنان حق است.

روشن است وقتی خداوند صاحب قدرت و علم مطلق با کسی یا جمعیتی باشد، مشکلی نخواهند داشت، هم امکانات لازم را به آن‌ها می‌بخشد و هم در برابر دشمن از آن‌ها دفاع می‌کند. (مکارم شیرازی، ۱۳۸۵، ج. ۴، ص. ۳۹۵).

علاوه بر این خداوند در سوره انبیاء، آیه ۱۸، می‌فرماید: (بلکه ما حق را بر باطل می‌کویم و آن را هلاک می‌سازد؛ و این گونه، باطل محو و نابود می‌شود. و وای بر شما از وصفی که می‌کنید!)
 «امام صادق علیه السلام: لَيْسَ مِنْ بَاطِلٍ يَقُومُ بِإِزَاءِ الْحَقِّ إِلَّا غَلَبَ الْحَقُّ الْبَاطِلَ وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ: «بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ...»

هیچ باطلی نیست که در برابر حق بایستد مگر آن که حق بر باطل چیره می‌شود و این سخن خداوند است «بلکه حق را بر سر باطل می‌زنیم که آن را در هم می‌کوبد...» (کلینی، ۱۳۸۸، ج. ۸، ص. ۲۴۲).

رابطه حمایت الهی از حق و آیات قرآن

قطعا «خداوند پیامبرش را در برابر یاوه‌گویی دشمنان دل‌داری می‌دهد» (انصاریان، ۱۳۸۳، ج. ۱۱، ص. ۳۴۰). حمایت الهی از حق یکی از سنن الهی در قرآن است که بارها مورد تأکید قرار گرفته است. این

حمایت به این معناست که خداوند همواره از حق و از کسانی که در راه حق و عدالت قدم می‌گذارند، حمایت می‌کند.

جمع‌بندی

حمایت الهی از حق، به‌عنوان یکی از سنت‌های تغییرناپذیر الهی، همواره نیرویی بی‌بدیل در تقویت مؤمنان و پیروزی جبهه حق بر جبهه باطل بوده است. این اصل قرآنی که در آیات متعددی به آن تصریح شده، عامل اصلی امیدواری، استقامت و پیروزی مؤمنان در برابر دشمنان است. بر اساس دیدگاه آیت‌الله خامنه‌ای (ره)، این حمایت الهی یکی از مهم‌ترین عواملی است که دشمنان را در محاسباتشان دچار خطا می‌کند. دشمنان با نگاه مادی‌گرایانه و اتکا به قدرت ظاهری خود، از درک سنت‌های الهی عاجز هستند. آن‌ها نمی‌توانند تأثیر ایمان، استقامت و نصرت الهی را در تقویت جبهه حق محاسبه کنند. از سوی دیگر، خداوند با هدایت دل‌ها، تقویت عزم‌ها و ایجاد همبستگی میان مؤمنان، نقش خود را در نابودی باطل و پیروزی حق به نمایش می‌گذارد.

۳. نادانی نسبت به سنن الهی

نادانی نسبت به سنن الهی، یکی دیگر از عوامل خطای محاسباتی دشمن است. آیت‌الله خامنه‌ای در این باره می‌فرماید: «این‌ها نتوانستند بفهمند که در عالم بشر غیر از محاسبات و مناسبات سیاسی، یک محاسبات و مناسبات دیگری هم وجود دارد که آن‌ها قادر به فهم آن نیستند؛ آن‌ها سنت‌های الهی است» (خامنه‌ای، ۷ تیر ۱۴۰۱). «خداوند به مؤمنان وعده نصرت داده است و این وعده تخلف‌ناپذیر است» (خامنه‌ای، ۲۴ مهر ۱۴۰۱).

آیات متعددی در قرآن کریم به این دیدگاه ایشان اشاره دارد یا تصریح می‌کند. در ادامه برخی از این آیات را ذکر می‌کنیم.

فاطر، ۴۳	«فَهَلْ يُظُنُّونَ إِلَّا سُنَّتِ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا»	در این آیه، تغییرناپذیری سنت‌های الهی مورد تأکید قرار گرفته است.
آل عمران، ۱۳۷	«قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ»	در این آیه مؤمنان را به مطالعه تاریخ و سرنوشت اقوام گذشته تشویق می‌کند.
انفال، ۳۸	«قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ»	خداوند در این آیه تأکید می‌کند که اگر دشمنان همچنان بر مسیر کفر و سرکشی باقی بمانند، سنت‌های الهی در برخورد با آن‌ها تکرار خواهد شد.
احزاب، ۶۲	«سُنَّتِ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا»	این آیه به‌وضوح بر عدم تغییر سنت‌های الهی تأکید دارد.

همان‌طور که از این آیات مشخص می‌شود، دیدگاه آیت‌الله خامنه‌ای درباره «نادانی نسبت به سنن الهی» یکی از عوامل خطاهای محاسباتی آن‌ها می‌باشد.

خداوند در سوره فاطر، آیه ۴۳ می‌فرماید: آیا جز انتظار سنت پیشینیان را دارند؟ پس در سنت الهی هیچ تبدیلی نمی‌یابی و در سنت الهی هیچ تغییری نمی‌یابی.

«فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا: پس نیابی تو ای پیغمبر بر طریقه و عادت خدا بدل کردنی، یعنی هیچکس عذاب او را به ثواب تبدیل ندهد. وَ لَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا: و نیابی مر سنت خدای را گردانیدی، یعنی هیچکس عقوبت الهی را از مکذبان و ما کران نگرداند.

تنبيه

آیه شریفه آگاهی است عموم مکلفان را بر اینکه یکی از صفات قبیحه رذیله که شامت آن به صاحبش در دنیا برمی‌گردد مکر است. خصوصاً با خدا و رسول و مؤمنین. زهری روایت نموده از حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله: لا تمکروا و لا تعینوا ما کرا قال الله تعالی: «وَ لَا یَحِیْقُ الْمَکْرُ السَّیِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ وَ لَا تَعینُوا باغیا فَاِنَّ اللَّهَ یَقُولُ: (إِنَّمَا بُغِیْکُمْ عَلٰی أَنْفُسِکُمْ): مکر نکنید و ما کران را یاری مدهید که حق تعالی فرماید: «وَ لَا یَحِیْقُ الْمَکْرُ السَّیِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ»: و سرکشی نکنید و سرکشان را یاری نکنید چون خدای تعالی فرمود: (إِنَّمَا بُغِیْکُمْ عَلٰی أَنْفُسِکُمْ) (حسینی شاه عبدالعظیمی، ۱۳۹۳، ج. ۱۱، ص. ۴۹). این آیه به استواری و تغییرناپذیری سنت‌های الهی اشاره می‌کند. یعنی قوانین و سنت‌هایی که خداوند در عالم وضع کرده، همواره ثابت است و نادیده‌انگاری یا نادانی نسبت به این قوانین، منجر به اشتباهات بزرگ می‌شود.

در سوره آل عمران، آیه ۱۳۷ نیز می‌فرماید: پیش از شما سنت‌هایی (بر قوم‌های مختلف) گذشته است. پس در زمین بگردید و ببینید که پایان کار تکذیب‌کنندگان چگونه بوده است. خداوند مردم را تشویق می‌کند که به مطالعه و مشاهده تاریخ بپردازند تا بفهمند که سنت‌های الهی چگونه بر دشمنان و منکران تأثیر گذاشته است. عدم توجه به این عواقب، دلیل نادانی دشمنان و عدم محاسبه صحیح آن‌هاست.

همچنین در سوره انفال، آیه ۳۸ می‌فرماید: بگو به کسانی که کفر ورزیدند که اگر دست بردارند، آنچه گذشته است بخشوده می‌شود و اگر بازگردند، همانا سنت پیشینیان جاری شده است. این آیه نشان می‌دهد که اگر دشمنان و کافران به مسیر نادرست خود ادامه دهند، مطابق سنت‌های الهی با سرنوشتی مشابه گذشتگان خود مواجه خواهند شد.

خداوند در آیه دیگری مانند سوره احزاب، آیه ۶۲ می‌فرماید: این سنت خداوند در میان اقوام گذشته است و هرگز برای سنت الهی تغییری نخواهی یافت. این آیه بر تغییرناپذیری سنت‌های الهی تأکید دارد، که یک پیام روشن برای دشمنان و منکران است که اگر نادانی کنند و عبرت نگیرند، محکوم به شکست خواهند بود.

در آیات متعددی از قرآن مشابه تعبیر فوق تکرار شده است که قانون و روش خدا در طول تاریخ یکسان است و تغییر نمی‌کند. این مطلب وحدت قوانین حاکم بر جهان را نشان می‌دهد و

مؤمنان را دلگرم می‌سازد. برخی از سنت‌های تغییرناپذیر الهی عبارت‌اند از: الف) یاری پیامبران توسط خدا ب) شکست نهایی کافران (رضایی اصفهانی و جمعی از پژوهشگران، ۱۳۸۷، ج. ۱۶، ص. ۳۹۷).

رابطه نادانی نسبت به سنن الهی و آیات قرآن

نادانی نسبت به سنن الهی یعنی دشمنان از درک عمیق این حقیقت غافل‌اند که قوانین و قواعدی الهی در عالم حاکم است که از مسیر حق پشتیبانی می‌کند و باطل را سرانجام به شکست می‌کشد. قرآن به‌وضوح بیان می‌کند که تاریخ تکرار می‌شود و آنانی که عبرت نمی‌گیرند، به همان سرنوشت محکوم می‌شوند که گذشتگان کافر و سرکش دچار آن شدند.

این آیات به‌خوبی نشان می‌دهد که دشمنان، به‌علت ناآگاهی از سنت‌های ثابت الهی، دچار محاسبات نادرست می‌شوند و گمان می‌کنند می‌توانند با انکار و مخالفت با حق، به اهداف خود برسند. درحالی‌که سنت الهی ثابت و تغییرناپذیر است و همواره در حمایت از حق عمل می‌کند. این جهل نسبت به سنت‌های الهی، در نهایت به شکست و نابودی آنان منجر می‌شود، همان‌طور که قرآن بارها به آن اشاره کرده است.

جمع‌بندی

نادانی نسبت به سنن الهی یکی از عوامل کلیدی در خطای محاسباتی دشمنان است. قوانین الهی که در قرآن به‌عنوان سنت‌های ثابت و تغییرناپذیر معرفی شده‌اند، نشان‌دهنده یک الگوی پایدار در تاریخ بشر هستند. دشمنانی که این سنن را نادیده می‌گیرند یا از درک آن عاجز هستند، دچار خطاهای استراتژیک می‌شوند. این سنت‌ها شامل یاری خداوند به مؤمنان، شکست نهایی کافران و نابودی ظالمان است که در موارد متعدد تاریخی و قرآنی مشاهده شده است. دشمنان با نادیده گرفتن این واقعیت، گمان می‌کنند که می‌توانند با ابزارهای مادی و قدرت‌های سیاسی خود، حق را مغلوب کنند. اما قرآن تأکید دارد که این قوانین الهی همواره به نفع حق عمل می‌کنند و مقاومت در برابر آن‌ها نتیجه‌ای جز شکست ندارد.

از این‌رو، عدم شناخت و نادیده‌گیری این سنت‌ها باعث می‌شود که دشمنان به اشتباهات بزرگی در تحلیل‌ها و اقدامات خود گرفتار شوند. این حقیقت به مؤمنان دلگرمی می‌دهد که وعده‌های الهی تخلف‌ناپذیرند و سنت‌های او در حمایت از حق و عدالت همواره جاری هستند. در نهایت، این نادانی، سبب سقوط و نابودی دشمنان و تقویت ایمان مؤمنان می‌شود.

۴. عدم درک نقش ایمان

عدم درک نقش ایمان، یکی دیگر از عوامل خطای محاسباتی دشمن است. آیت‌الله خامنه‌ای در این باره می‌فرماید: «مشکل دشمن این است که نمیتواند سر این ناامیدی را بفهمد، نمیتواند تشخیص بدهد؛ نمیتواند بفهمد که چرا، علت چیست که جمهوری اسلامی هر دفعه از زیر بار این همه فشار میتواند بلند بشود بایستد، سینه سپر کند، راه خودش را ادامه بدهد؛ این را نمیفهمد.» (خامنه‌ای، ۷ تیر ۱۴۰۱).

«این‌ها نتوانستند بفهمند که در عالم بشر غیر از محاسبات و مناسبات سیاسی، یک محاسبات و مناسبات دیگری هم وجود دارد که آن‌ها قادر به فهم آن نیستند؛ آن‌ها سنت‌های الهی است.» (خامنه‌ای، ۷ تیر ۱۴۰۱). آیات متعددی در قرآن کریم به این دیدگاه ایشان اشاره دارد یا تصریح می‌کند. در ادامه برخی از این آیات را ذکر می‌کنیم.

در این آیه، محوریت ایمان به خداوند و پیامبرانش به‌عنوان پایه‌ای اساسی برای مقاومت در برابر سختی‌ها و دشمنان نشان داده شده است.	«أَمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ بِاللَّهِ وَمَلَأَتْ كِتَابَهُ وَرُسُلُهُ»	بقره، ۲۸۵
این آیه، نقش توکل و اعتماد به خداوند در افزایش قدرت ایمان را به‌خوبی نشان می‌دهد.	«الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدَّ جَمَعُوا لَكُمْ فَاتَّخِذُوهُمْ فَرَادِهِمُ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ»	آل عمران، ۱۷۳
در این آیه، خداوند به پیامبر دستور می‌دهد که مؤمنان را به مقابله با دشمن تشویق کند، زیرا با وجود تعداد کمتر، به‌دلیل ایمان و صبر، توانایی شکست دشمن را دارند.	«يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ»	انفال، ۶۵

همان‌طور که از این آیات مشخص می‌شود، دیدگاه آیت‌الله خامنه‌ای درباره «عدم درک نقش ایمان» یکی از عوامل خطاهای محاسباتی آن‌ها می‌باشد.

خداوند در سوره بقره، آیه ۲۸۵ می‌فرماید: پیامبر به آنچه از جانب پروردگارش بر او نازل شده ایمان آورده است و مؤمنان نیز (به آن ایمان آورده‌اند).

این آیه نشان‌دهنده محوریت ایمان در زندگی مسلمانان است و بیانگر این است که ایمان، شالوده استواری برای قدرت و پایداری در برابر سختی‌ها و دشمنان فراهم می‌آورد.

در سوره آل عمران، آیه ۱۷۳ نیز می‌فرماید: آنان که مردم به ایشان گفتند: مردم (سپاه دشمن) برای (حمله به) شما گرد آمده‌اند، پس از آنان بترسید؛ اما (این تهدید) بر ایمانشان افزود و گفتند: خدا ما را بس است و او بهترین کارساز است.

این آیه قدرت ایمان را در مواجهه با تهدیدات خارجی نشان می‌دهد. افراد با ایمان با تکیه بر خداوند و توکل به او، قدرت می‌یابند و دشمنانشان در پیش‌بینی اثر ایمان بر آنان دچار خطا می‌شوند.

همچنین در سوره انفال، آیه ۶۵ می‌فرماید: ای پیامبر، مؤمنان را به جنگ (با دشمن) ترغیب کن. اگر بیست نفر از شما شکیبیا باشند، بر دویست نفر غلبه می‌کنند و اگر صد نفر باشند، بر هزار نفر از کافران پیروز می‌شوند، چراکه آن‌ها گروهی‌اند که نمی‌فهمند.

این آیه بیان می‌کند که ایمان و صبر باعث افزایش قدرت و توانایی مؤمنان می‌شود، درحالی‌که دشمنان، به‌دلیل عدم درک نقش ایمان، در محاسبات خود دچار اشتباه می‌شوند.

رابطه آیات با عدم درک نقش ایمان

عدم درک نقش ایمان در محاسبات دشمن یکی از مهم‌ترین عواملی است که موجب اشتباهات استراتژیک و محاسباتی دشمنان می‌شود. آیت‌الله خامنه‌ای (ره) در بیانات خود تأکید دارند که دشمنان نمی‌توانند قدرت معنوی و الهی که در دل ایمان نهفته است را درک کنند. به همین دلیل، آن‌ها در ارزیابی توانمندی‌های ملت ایران و سایر ملت‌های مؤمن دچار خطا می‌شوند. قرآن کریم نیز در آیات مختلف به اهمیت ایمان و نقش آن در پیروزی مؤمنان اشاره دارد و این حقیقت را به‌وضوح بیان می‌کند.

نتیجه‌گیری

عدم درک نقش ایمان یکی از خطای محاسباتی عمده دشمن است. دشمنان با نادیده گرفتن عامل معنوی و الهی که در قلب ایمان نهفته است، قادر به محاسبه صحیح قدرت ملت‌های مؤمن نیستند. این غفلت باعث می‌شود که آنان توانایی‌های واقعی یک ملت را دست کم بگیرند و پیش‌بینی‌های نادرستی انجام دهند. ایمان، به‌عنوان یک نیروی معنوی، قادر است که حتی در شرایط دشوار و با وجود نابرابری‌های مادی، فرد یا جامعه را به پیروزی برساند. در نتیجه، دشمنان به‌دلیل ناآگاهی از این واقعیت، دچار اشتباهات استراتژیک می‌شوند و نمی‌توانند به‌درستی نقاط قوت مؤمنان را ارزیابی کنند.

منابع

قرآن کریم.

نهج البلاغه.

انصاریان، حسین. (۱۳۸۳). تفسیر و شرح صحیفه سجادیه. قم: دارالعرفان.

حسینی شاه عبدالعظیمی، سید حسین. (۱۳۹۳). تفسیر اثنی عشری. تهران: آذرینیا.

خامنه‌ای، سید علی. (۱۳۹۵، ۱۹ بهمن). بیانات در دیدار فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی ارتش.

بازیابی شده از <https://farsi.khamenei.ir/>

خامنه‌ای، سید علی. (۱۴۰۰، ۱۹ بهمن). بیانات در دیدار فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی و پدافند هوایی

ارتش. بازیابی شده از <https://farsi.khamenei.ir/>

خامنه‌ای، سید علی. (۱۴۰۱، ۷ تیر). بیانات در دیدار رئیس و مسئولان قوه قضائیه. بازیابی شده از

<https://farsi.khamenei.ir/>

خامنه‌ای، سید علی. (۱۴۰۲، ۱۸ مهر). بیانات در دیدار دانش‌آموختگان و دانشجویان دانشگاه‌های افسری

نیروهای مسلح. بازیابی شده از <https://farsi.khamenei.ir/>

رضایی اصفهانی، محمدعلی، و جمعی از پژوهشگران. (۱۳۸۷). تفسیر قرآن مهر. قم: انتشارات پژوهش‌های

تفسیر و علوم قرآن.

رفسنجانی، اکبر هاشمی. (۱۳۸۱). تفسیر راهنما. قم: دفتر تبلیغات اسلامی.

طباطبایی، سید محمدحسین. (۱۳۷۴). ترجمه تفسیر المیزان. قم: دفتر انتشارات اسلامی.

قرائتی، محسن. (۱۳۷۴). تفسیر نور. قم: مؤسسه در راه حق.

کلینی، محمد بن یعقوب. (۱۳۸۸). الکافی. قم: اجود.

مکارم شیرازی، ناصر. (۱۳۸۵). تفسیر نمونه. تهران: دارالکتب الاسلامیه.

مدرسی، سید محمدتقی. (۱۳۷۸). تفسیر هدایت (احمد آرام، مترجم). مشهد: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان

قدس رضوی.

مغنیه، محمدجواد. (۱۳۸۶). تفسیر کاشف. قم: بوستان کتاب.

نجفی، محمدجواد. (۱۳۷۶). تفسیر آسان. تهران: کتاب‌فروشی اسلامییه.

